

ZAKŁAD PROJEKTOWO-USŁUGOWY "NOSAN"

25-217 KIELCE, ul. Hauke Bosaka 9, tel./fax: (0-41) 361-02-63, 361-15-38

e-mail: nosan@kielce.mtl.pl

NIP: 657-02-43-613; REGON:290450132; Rach. Bank.: 44 1060 0076 0000 3200 0017 9363

21/3

- Kompleksowa obsługa
inwestycji ochrony
środowiska:
 - oczyszczalnie ścieków
 - sieci kanalizacyjne
 - rozruchy technologiczne
i badania ścieków

Zadanie inwestycyjne:

ROZBUDOWA I MODERNIZACJA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH W MOGIELNICY pow. GRÓJEC, woj. MAZOWIECKIE

Lokalizacja inwestycji:

Miejscowość MOGIELNICA, dz. nr ewidencyjny: 1740, 1741, 1742, 1743
i 1744.

Tytuł opracowania:

PROJEKT BUDOWLANY BRANŻY ELEKTRYCZNEJ
LINIA KABLOWA SN-15 kV,
STACJA TRANSFORMATOROWA MRw-b 20/630-3

Zamawiający:

GMINA I MIASTO MOGIELNICA

OŚWIADCZA SIE, ŻE PROJEKT BUDOWLANY SPORZĄDZONY ZOSTAŁ
ZGODNIE Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI ORAZ ZASADAMI WIEDZY
TECHNICZNEJ.

Projekt podlega ochronie przewidzianej w ustawie o prawie autorskim i prawach
pokrewnych i nie dopuszcza wprowadzania w nim jakichkolwiek zmian bez zgody
autora.

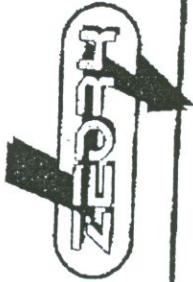
	Nazwisko i imię	Nr uprawnień	Podpis
Projektował	Inż. Marek Czwartosz	KL- 186/94 SWK/IE/0095/01	
Opracował	Mgr inż. Paweł Tkaczewski	-	
Sprawdził	Mgr inż. Michał Łapiński - rzecoznawca budowlany branży elektrycznej	180/KL/72 GUNB PR-4/65/95 SWK/IE 0374/01	

Kielce, wrzesień 2005r

Teczka zawiera:

1. Warunki techniczne zasilania wydane przez RZE Grójec
2. Opis techniczny
3. Obliczenia techniczne
4. Rysunki:

1. Projekt linii kablowej SN-15kV w skali 1:500 – plan trasy i nawiązanie do istniejącej linii napowietrznej,
2. Schemat stacji transformatorowej – cz. 1
3. Schemat stacji transformatorowej – cz. 2
4. Schemat stacji transformatorowej – cz. 3

ZEORK S.A. Skarżysko-Kamienna
Rejonowy Zakład Energetyczny Grójec
ul. Mogileńska 32 tel/fax (048) 665-16-04
05-600 Grójec

Nasz znak: 425/05
Dnia: 20/05/06-7-9

Liczad.Gminy i Miasta
lks-640.Mogileńska
pow. Grójecki

Warunki przyłączenia do sieci powyżej 1 kV

W odpowiedzi na wniosek z dnia 20/05/06-7-9, L. dz 425/05 dla Gospodarstwa Ślęskiego w Mogielnicy, na moc przyłączeniową 450 kW określamy warunki przyłączenia:

- Odbiorca zakwalifikowany jest do 450 kW
- Miejscem przyłączenia będzie:
 - zasilanie podstawowe: linia SN 15 kV "Mogileńska 1"
 - zasilanie rezerwowe:
- Miejscem dostarczania energii elektrycznej będzie:
Zagiski prądowe odłącznika SN przed stacją transformatorową, z drogi, o której mowa w punkcie 4.
- Połączenie z siecią instalacji objętej wnioskiem należy wykonać:
 - podstawowe linią kablową 15kV zaprojektowaną do mocy i potrzeb odbiorcy,
 - rezerwowe linia zasilanie to pozwoli na rezerwowanie 100% mocy przyłączeniowej.
- W związku z przyłączeniem należy wykonać w sieci następujące prace:
wykonanie stacji transformatorowej, w której mocy 1504 kV z transformatorem dołączonym do obiektu, w którym ustawiona jest linia napowietrzna SN 15 kV kablem żelaznym (np. YHAKSN) poprzez odłącznik 72418711872418.
- Opracować instrukcję ruchu i eksploatacji urządzeń, uwzględniającą warunki określone w instrukcji opracowanej dla sieci ZEORK S.A.
- Miejsce zainstalowania układu pomiarowego:
przydzielnia ul. 11. AV. Stacji transformatorowej
- Wymagania odporności układu pomiarowo-rozliczeniowego, układu pomiarowy, nałożonych energii czynnej i biernej.
- Zabezpieczenia główne:
- Dodatakowe wymagania w zakresie automatyk: zabezpieczeniowej i sieciowej

11. Dane do projektowania: moc zwarcia trójfazowego $S_z = \dots 200$ MVA na sztytanci: 5if.Z. Mogielica..., przed zwarciem doziemnym $I_z = \dots 45,5$ A, czas nastawy zabezpieczenia ziemia-zwarcioowych $t = \dots 4$ sek

12. Wymagany stopień skompensowania mocy biernej $\operatorname{tg} \varphi = \dots 0,4$

13. Wymagania w zakresie:

dostosowania przytoczonych urządzeń, instalacji lub sieci do parametrow sterowania dyspozytorówkiego załącznika sieci przed powodowaniem zwiększenia prędkości elektrycznych prac urządzania, instalacji lub sieci umieszczanych wypaszczenia urządzonych, instalacji lub sieci związanej ze wypaszczeniem : sieci do kibruj urządzania, instalacji lub sieci istotnie zmienionej.

.....
.....
.....
.....
.....

14. Dostarczanie energii w warunkach odmiennych od standardowych wymaga:

.....
.....
.....
.....
.....

15. Warunki przyłączenia są ważne 2 lata od dnia ich określenia.

Sporządził:
Rzecznik techniczny
Bogumił Kicięba
int. Bogumił Kicięba

DYREKTOR:
Regionalny Zakład Energetyczny S.A.
int. Bogumił Kicięba

OPIS TECHNICZNY

1. Podstawa opracowania

- 1.1 Zlecenie inwestora
- 1.2 Plan zagospodarowania oczyszczalni w skali 1:500
- 1.3 Warunki techniczne zasilania wydane przez Rejonowy Zakład Energetyczny Grójec
- 1.4 Obowiązujące w projektowaniu przepisy i normy

2. Istniejące zasilanie oczyszczalni

Oczyszczalnia ścieków zasilana jest obecnie ze stupowej stacji transformatorowej STSpo 12/20-160 II z transformatorem o mocy 160kVA. Stacja zabudowana jest na stupie EPV długości 12m w odległości około 180m od oczyszczalni w pobliżu linii napowietrznej SN 15kV „Mogielnica 1”. Na stacji zamontowany jest odłącznik OUN III S 24/4 oraz odgromniki GXE 18. Uziemienie taśmowo-prętowe punktu neutralnego transformatora pracuje z rezystancją 1,33Ω.

Ze stacji wyrowadzony jest do oczyszczalni kabel zasilający YAKY 4 × 95mm² długości 220m. Pomiar energii elektrycznej odbywa się licznikiem półpośrednim energii czynnej i biemej zlokalizowanym na stacji transformatorowej w rozdzielnii n.n.

3. Projekt linii SN-15kV

Celem zasilenia w energię elektryczną rozbudowywanej oczyszczalni ścieków należy wybudować linię kablową SN-15kV, wykonać na terenie oczyszczalni wnętrzową stację transformatorową oraz przebudować istniejącą stupową stację na stup z głowicą kablową. Zgodnie z wydanymi przez RZE Grójec warunkami technicznymi zasilania wykorzystano istniejące odgałęzienie z linii napowietrznej SN-15kV „Mogielnica 1”.

3.1 Nawiązanie do istniejącej linii

Nawiązanie projektowanego odcinka linii kablowej do istniejącej linii napowietrznej „Mogielnicy 1” przewidziano w miejscu dotychczasowej stupowej stacji transformatorowej. W związku z powyższym należy na stacji zdemontować transformator i rozdzielnię niskiego napięcia wraz z konstrukcjami. Istniejący odłącznik OUN III S 24/4 wraz z napędem oraz odgromniki GXE 18 pozostawić bez zmian. Na stupie projektuje się zabudowę trzech głowic napowietrznych do kabli jednożyłowych typu TFTO-5131-L12 „RAYCHEM” wraz z konstrukcjami. Po przebudowie stup będzie pracował w pozycji **Kgo**.

Do uziemienia stupu przewiduje się wykorzystanie istniejącego uziomu taśmowo-prętowy. Jego rezystancja nie powinna przekraczać wartości 2,90 ohm.

Nawiązanie zaprojektowano w oparciu o album „Stanowiska stupowe z zjeściami kablowymi SN” tom I opracowany i wydany przez ZPUE Włoszczowa – edycja V 2004r.

3.2 Linia kablowa SN-15kV

Linię kablową zaprojektowano od miejsca nawiązania z istniejącą linią napowietrzną, aż do samej oczyszczalni gdzie przewidziano podejście do stacji transformatorowej.

Długość całkowita linii wynosi 290,0 m.

Zgodnie z warunkami technicznymi zasilania wydanymi przez RZE Grójec, zastosowano kable pojedyncze sieciowane typu 3 × [YHAKXS 1 × 70 mm²] o izolacji 12/20kV. Należy

je ułożyć na głębokości 0,90m. Roboty ziemne wykonać ręcznie po uprzednim zlokalizowaniu istniejącego kabla zasilającego niskiego napięcia.

Trasa linii przebiega wzduż działki należącej do inwestora w odległości 1,0m od granicy oraz 1,5m od ogrodzenia na terenie oczyszczalni. Skrzyżowania linii z ogrodzeniem zaprojektowano w turach z tworzywa AROT typu SRS 160. Trasę linii oraz zapasy kabli oznaczono na rysunkach, opisano i dokładnie zwymiarowano. Podejścia do głowic na stupie wykonać w ostonie z rur SV110 „AROT” zgodnie z katalogiem.

Projektowaną linię kablową należy wprowadzić na terenie oczyszczalni na stację transformatorową zlokalizowaną w pobliżu agregatu prądotwórczego i budynku technologicznego.

Budowę linii kablowej wykonać zgodnie z normą N SEP-E-004 „Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe. Projektowanie i budowa.”

4. Stacja transformatorowa

Zgodnie z warunkami technicznymi zasilania przewidziano wolnostojącą wewnętrzną stację transformatorową typu MRw-b 20/630-3 z transformatorem TNOSI 630/20, przekładni 15/0,4kV o mocy 630kVA i grupie połączeń Dyn5. Na stacji przewidziano zainstalowanie: rozdzielni SN typu TPM 24, rozdzielni n.n. RN-W, szafy SZR do współpracy z agregatem prądotwórczym, urządzeń pomiaru energii elektrycznej, baterii kondensatorów do kompensacji mocy biernej oraz rozdzielni oświetlenia terenu.

Stację dobrano wg typowego opracowania wydanego przez „ZPUE Włoszczowa” – 2005r. Projekt stacji znajdujący się w oddzielnym tomie został dostosowany do potrzeb oczyszczalni.

5. Pomiar energii elektrycznej

Zgodnie z warunkami technicznymi zasilania pomiar energii elektrycznej będzie się odbywał półpośrednim licznikiem energii czynnej typu 6C8acd1(6)A oraz licznikami energii biernej (pobieranej i oddawanej) typu 6C8abcd1(6)A. Wszystkie urządzenia pomiarowe zaprojektowano w stacji transformatorowej.

6. Zasilanie rezerwowe

Technologia pracy oczyszczalni wymaga zapewnienia ciągłości dostawy energii elektrycznej.

Z uwagi na brak możliwości zapewnienia ciągłości zasilania ze strony energetyki zawodowej, zaprojektowano jako zasilanie awaryjne, agregat prądotwórczy w obudowie kontenerowej typu **P300** o mocy **300kVA/240kW**.

Dobrany agregat pokryje wielkość mocy, która jest niezbędna do poprawnego pod względem technologicznym funkcjonowania całej oczyszczalni w czasie awaryjnym z uwzględnieniem perspektywicznej rozbudowy.

Z agregatem współpracują urządzenia do kontroli zasilania podstawowego oraz zawarta w osobnej rozdzielni oznaczonej symbolem **SZR**, automatyka do samoczynnego załączania. W normalnym układzie pracy (nie awaryjnym) rozdzielnia niskiego napięcia w stacji transformatorowej zasilana jest z sieci podstawowej, co umożliwia przełącznik zabudowany w szafie **SZR**. W przypadku zamiku napięcia na zasilaniu podstawowym układ czuwania w szafie **SZR** przełącza zasilanie na agregat, uruchamiając jednocześnie silnik spalinowy. Po powrocie napięcia automatyka **SZR** wykonuje czynności odwrotne. Przełącznik wraca do położenia zasilania podstawowego, a agregat zostaje wyłączony. Przy szafie **SZR** znajduje się układ obiegowy wykorzystywany do prac konserwatorskich zasilania rezerwowego

oraz system blokady agregatu. Pozwoli on na uniknięcie automatycznego rozruchu agregatu przy celowym wyłączeniu zasilania podstawowego.

Należy zaznaczyć, że zastosowane układy przełączenia dają pewność, że nie zostanie podane napięcie z dwóch źródeł jednocześnie.

Zaprojektowany agregat znajduje się w obudowie kontenerowej, która prystosowana jest do pracy w zmiennych warunkach pogodowych. Agregat prądotwórczy należy ustawić w miejscu zaznaczonym na planie zagospodarowania na przewidzianym w projekcie budowlanym fundamencie.

7. Wyłącznik główny oraz wyłącznik blokady agregatu

W szafie SZR znajduje się wyłącznik główny oraz wyłącznik blokady agregatu, który będzie użytkowany w celach konserwatorskich. Pozwoli on na uniknięcie automatycznego rozruchu agregatu przy celowym wyłączeniu zasilania podstawowego. Ponadto w każdej z czterech głównych rozdzielników obiektowych przewidziano wyłączniki pełniące także funkcję zewnętrznego wyłącznika prądu dla danego obiektu oczyszczalni.

8. Ochrona przeciwprzepięciowa

Celem ograniczenia negatywnych skutków uderów zewnętrznych oraz przepięć w sieci elektroenergetycznej, zaprojektowano ochronę stosując odgromniki i ochronniki przeciwprzepięciowe.

W czterech obiektowych rozdzielnikach głównych będą zainstalowane ochronniki klasy B + C. Zapewnia one ochronę przeciwprzepięciową dla wszystkich urządzeń do poziomu $< 1,5\text{ kV}$. W pozostałych rozdzielnikach przewidziano ochronniki klasy C.

9. Ochrona od porażenia

Sieć zasilająca po stronie niskiego napięcia pracuje w układzie TN-C-S. Wewnętrzne instalacje i sieci elektryczne w budynkach oczyszczalni będą pracować w układzie TN-S z oddzielnym przewodem ochronnym PE.

Zastosowane w rozwiązaniaach projektowych środki przeciwporażeniowe w pełni realizują obowiązujące przepisy w tym zakresie.

W budynku technologicznym i technicznym przewidziano szynę ekwiwoltażową, do której zostaną przyłączone korpusy maszyn i urządzeń oraz przewód ochronny PE rozdzielni „RG1” i „RG2”. Dobrało uziom taśmowo-prętowy, którego rezystancja nie powinna przekraczać wartości 10 omów.

Rezystancja uziemienia słupa z głowicą kablową na linii SN-15 kV nie powinna być większa niż 2,90 oma, a dla stacji transformatorowej 1,09 oma.

10. Uwagi końcowe

Prace związane z ułożeniem kabli należy wykonywać po geodezyjnym wytyczniu tras i zniwelowaniu terenu do rzędnych projektowanych.

Prace montażowe przeprowadzić zgodnie z projektem, normą PN-IEC 60364 i „Warunkami Technicznymi” zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r.

Należy wykonać pomiar skuteczności ochrony, stanu izolacji i oporności uziemień. Protokoły z pomiarów wykonawca powinien przedłożyć do odbioru.

Linia SN-15 kV oraz stacja transformatorowa podlegają odbiorowi przez Rejonowy Zakład Energetyczny Grójec.

OBLICZENIA TECHNICZNE

1. Zestawienie mocy, dobrów transformatora i agregatu

Moc zainstalowana $P_i = 503,33 \text{ kW}$
 Moc zapotrzebowana maksymalna $P_{mz} = \underline{343,50 \text{ kW}}$
 Moc awaryjna $P_a = \underline{230,01 \text{ kW}}$

$k_Z = 0,68$

$$\text{Obciążalność} \quad I = \frac{343,500}{\sqrt{3} \times 400 \times 0,93} = 533,7 \text{ A}$$

- Dobrało transformator TNOSI 630/20 o grupie połączeń Dyn5, przekładni 15/0,4kV i mocy 630kVA.
- Dobrało agregat prądotwórczy P300 o mocy **300kVA/240kW**.
- Dobrało przekładniki prądowe ISN 2 kl. 05 500/5A nr kat. 753 0 h061
- Dobrało wyłączniki NZM N4 VE 1250

2. Sprawdzenie skuteczności samoczynnego odłączenia napięcia

1. Zwarcze założono w rozdzielnii „RG1”,
2. Zabezpieczenie w stacji trafo bezpiecznikiem WT-2/gG 200A,
3. Prąd wyłączalny wynosi: $I_a = k \times In = 6,5 \times 200 = 1300,0 \text{ A}$
4. Impedancja pętli zwarzcia wynosi:

$$R_T = 0,00381 \Omega \quad X_T = 0,01075 \Omega$$

$$R_K = 2 \times 0,101 \times 0,042 = 0,00848 \Omega \quad X_K = 2 \times 0,010 \times 0,042 = 0,00084 \Omega$$

$$\Sigma R = 0,00381 + 0,00848 = 0,01229 \Omega \quad \Sigma X = 0,01075 + 0,00084 = 0,01159 \Omega$$

$$Z_C = \sqrt{0,01229^2 + 0,01159^2} = 0,01689 \Omega$$

5. Sprawdzenie wymaganej zależności:

$$Z_C \times I_a \leq U_0 \quad U_0 = 230 \text{ V}$$

$$0,01689 \times 1300,0 = 22,0 \text{ V} < 230 \text{ V}$$

Skuteczność odłączenia napięcia w czasie do 5 sekund jest zachowana.

3. Sprawdzenie skuteczności samoczynnego odłączenia napięcia

1. Zwarcze założono w rozdzielnii „RG2”,
2. Zabezpieczenie w stacji trafo bezpiecznikiem WT-2/gG 125A,
3. Prąd wyłączalny wynosi: $I_a = k \times In = 5,7 \times 125 = 712,5 \text{ A}$
4. Impedancja pętli zwarzcia wynosi:

$$R_T = 0,00381 \Omega \quad X_T = 0,01075 \Omega$$

$$R_K = 2 \times 0,196 \times 0,049 = 0,01921 \Omega \quad X_K = 2 \times 0,010 \times 0,049 = 0,00098 \Omega$$

$$\Sigma R = 0,00381 + 0,01921 = 0,02302 \Omega \quad \Sigma X = 0,01075 + 0,00098 = 0,01173 \Omega$$

$$Z_C = \sqrt{0,02302^2 + 0,01173^2} = 0,02584 \Omega$$

5. Sprawdzenie wymaganej zależności:

$$Z_C \times I_a \leq U_0 \quad U_0 = 230 \text{ V}$$

$$0,02584 \times 712,5 = 18,4 \text{ V} < 230 \text{ V}$$

Skuteczność odłączenia napięcia w czasie do 5 sekund jest zachowana.

4. Sprawdzenie skuteczności samoczynnego odłączenia napięcia

1. Zwarcze założono w rozdzielnii „RD1”,
2. Zabezpieczenie w stacji trafo bezpiecznikiem WT-2/gG 160A,
3. Prąd wyłączalny wynosi: $I_a = k \times In = 5,8 \times 160 = 930,0 \text{ A}$

4. Impedancia pętli zwarcia wynosi:

$$R_T = 0,00381\Omega \quad X_T = 0,01075\Omega$$

$$R_K = 2 \times 0,124 \times 0,085 = 0,02108\Omega \quad X_K = 2 \times 0,010 \times 0,085 = 0,0017\Omega$$

$$\sum R = 0,00381 + 0,02108 = 0,02489\Omega \quad \sum X = 0,01075 + 0,0017 = 0,01245\Omega$$

$$Z_C = \sqrt{0,02489^2 + 0,01245^2} = 0,02783\Omega$$

5. Sprawdzenie wymaganej zależności:

$$Z_C \times I_a \leq U_0 \quad U_0 = 230V$$

$$0,02783 \times 930,0 = 25,9V < 230V$$

Skuteczność odłączenia napięcia w czasie do 5 sekund jest zachowana.

5. Sprawdzenie skuteczności samoczynnego odłączenia napięcia

1. Zwarcie założono w rozdzielnii „RD2”;
2. Zabezpieczenie w stacji trafo bezpiecznikiem WT-2/gG 200A,
3. Prąd wyłączalny wynosi: $I_a = K \times I_n = 6,5 \times 200 = 1300,0A$
4. Impedancia pętli zwarcia wynosi:

$$R_T = 0,00381\Omega \quad X_T = 0,01075\Omega$$

$$R_K = 2 \times 0,101 \times 0,054 = 0,010908\Omega \quad X_K = 2 \times 0,010 \times 0,054 = 0,00108\Omega$$

$$\sum R = 0,00381 + 0,010908 = 0,01472\Omega \quad \sum X = 0,01075 + 0,00108 = 0,01183\Omega$$

$$Z_C = \sqrt{0,01472^2 + 0,01183^2} = 0,01888\Omega$$

5. Sprawdzenie wymaganej zależności:

$$Z_C \times I_a \leq U_0 \quad U_0 = 230V$$

$$0,01888 \times 1300,0 = 24,5V < 230V$$

Skuteczność odłączenia napięcia w czasie do 5 sekund jest zachowana.

6. Obracanie rezystancji uziemień**6.1 Dla stupu linii SN-15kV**

- Prąd resztkowy ziemnozwarciorowy $I_Z = 45,5A$,
- Czas rażenia 4 sekundy,
- Dopuszczalna wartość napięć rażeniowych dotykowych wynosi: dla 2-go stopnia ochrony przeciwprzerzemiowej - 132V;
- Wymagana rezystancja uziemień: $R \leq \frac{132}{45,5} = 2,90\Omega$

6.2 Dla stacji transformatorowej

- Prąd resztkowy ziemnozwarciorowy $I_Z = 45,5A$,
- Wymagana rezystancja uziemienia: $R \leq \frac{50}{45,5} = 1,09\Omega$

OPRACOWAŁ

inż. Marek Czwartosz

mgr inż. Paweł Tkaczewski